

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

بسمه تعالی
با صلوات بر محمد و آل محمد

وزارت راه و ترابری - وزارت امور اقتصادی و دارایی
معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

وزیران عضو کمیسیون اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۰ بنا به پیشنهاد شماره ۱۱/۱۷۸۶۱ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۱ وزارت راه و ترابری و به استناد ماده (۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳ - و با رعایت تصویب نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت/۳۷۳ هـ - مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰، آیین نامه معاملات سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای را به شرح زیر تصویب نمودند:

آیین نامه معاملات سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - کلیه معاملات سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای که از این پس در این آیین نامه به اختصار "سازمان" نامیده می شوند، اعم از خرید، فروش، اجاره، استجاره، پیمانکاری، اجرت کار و غیره براساس این آیین نامه و حسب مورد از طریق مناقصه (مزایده) انجام می شود.

ماده ۲ - اصطلاحات مندرج در این آیین نامه در معانی مشروح زیر به کار می روند:
الف - مناقصه: فرآیندی رقابتی برای تأمین کالا، خدمت یا حقوق با کیفیت مورد نظر (طبق اسناد مناقصه) که در آن تعهدات موضوع معامله به مناقصه گری که کمترین قیمت متناسب را پیشنهاد کرده باشد، واگذار می شود.

ب - مزایده: فرآیندی رقابتی برای فروش کالا، خدمت یا حقوق متعلق به سازمان که در آن موضوع معامله به مزایده گری که بیشترین قیمت متناسب را پیشنهاد کرده باشد، واگذار می شود.

ج - مناقصه گزار (مزایده گزار): سازمان می باشد که براساس این آیین نامه، مناقصه (مزایده) را برگزار می نماید.
د - مناقصه گر (مزایده گر): شخصی حقیقی یا حقوقی که در مناقصه (مزایده) شرکت می کند.

ه - کمیسیون مناقصه (مزایده): هیئتی که فرآیند برگزاری، تعیین برنده، اتخاذ تصمیم در خصوص تجدید و یا لغو مناقصه (مزایده) و سایر وظایف مقرر در این آیین نامه را برعهده می گیرد.

و - کارگروه فنی بازرگانی: هیئتی با حداقل سه عضو خبره فنی بازرگانی صلاحیت دار (حسب نوع معامله) که ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها و ارزیابی کیفی مناقصه گران (مزایده گران) و همچنین سایر وظایف مقرر در این آیین نامه را برعهده می گیرد. اعضای این کارگروه توسط مدیرعامل (و یا نماینده مجاز وی) انتخاب می شوند.

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

- ۸- در فراخوان درج شود که "سایر اطلاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه (مزایده) مندرج است".
- ۹- ذکر ترتیب فروش اسناد مناقصه (مزایده).
- ب - سازمان باید فراخوان را از طریق شبکه اطلاع رسانی معاملات راهداری منتشر نماید. همچنین به تشخیص مدیرعامل از دو تا سه نوبت از طریق درج خلاصه فراخوان حداقل در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار کشوری یا استان مربوط (با ذکر چگونگی دسترسی به جزئیات اطلاعات مربوط در شبکه اطلاع رسانی مذکور) منتشر شود.
- ج - مدیرعامل (و یا نماینده مجاز وی) می تواند علاوه بر موارد مذکور در بند "ب" این ماده از طریق سایر رسانه های گروهی و رسانه های ارتباط جمعی و پایگاه های اطلاع رسانی نیز فراخوان را منتشر نماید.
- تبصره ۱- در مواردی که به تشخیص مدیرعامل، انتشار فراخوان در چند محل ضرورت داشته باشد، در محل هایی که لازم می داند نیز به نشر فراخوان اقدام خواهد نمود.
- تبصره ۲- در صورتی که نیاز به برگزاری مناقصه (مزایده) بین المللی باشد یا استفاده از تسهیلات اعتباری خارجی مطرح باشد، باید با کسب مجوزهای مربوط و با رعایت موازین قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات - مصوب ۱۳۷۵- اقدام شود و همچنین در مورد برگزاری مزایده بین المللی، آگهی مناقصه (مزایده) مربوط در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار و حداقل یک نوبت در یکی از روزنامه های انگلیسی زبان داخلی و یک مجله یا روزنامه بین المللی مرتبط با موضوع، منتشر شود.
- ماده ۱۴ - احکام زیر در خصوص اسناد مناقصه (مزایده) الزامی است:
- الف - تمامی اسناد مناقصه (مزایده) باید به طور یکسان به همه داوطلبان تحویل شود.
- ب - اسناد مناقصه (مزایده) شامل تصریح در موارد زیر است:
- ۱- نام و نشانی سازمان.
 - ۲- نوع و مبلغ سپرده (تضمین شرکت در مناقصه (مزایده)).
 - ۳- محل، زمان و مهلت دریافت اسناد، تحویل پیشنهاده ها و گشایش آنها.
 - ۴- ذکر "مجاز بودن حضور پیشنهاددهندگان در جلسه گشایش پیشنهاده ها" و همچنین حداکثر مدت زمان بررسی پیشنهاده ها و تعیین برنده مناقصه (مزایده).
 - ۵- روش تهیه و مهلت مقرر برای تسلیم پیشنهاده ها و تعداد نسخه های آنها.
 - ۶- بهای پیشنهادی باید به مبلغ مشخص (به صورت اعداد و حروف توأمان) یا براساس درصد کسری یا اضافه نسبت به واحد بهای اعلام شده یا میزان کالا، خدمت یا حقوق موردنظر تعیین و در پاکتهای لاک و مهرشده به دبیرخانه سازمان و به طور محرمانه تسلیم شود. پاکت یادشده صرفاً در جلسه کمیسیون مناقصه (مزایده) گشوده خواهد شد.

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

- ۷- مبلغ پیش پرداخت و تضمین حسن انجام کار.
- ۸- مدت اعتبار پیشنهادها.
- ۹- شرایط و سقف جبران هزینه های مربوط به تأمین ضمانتنامه هریک از مناقصه گران (مزایده گران) برای مواردی که مناقصه (مزایده) به دلیل پایان مدت اعتبار پیشنهادها تجدید شود.
- ۱۰- شرح کار، مشخصات فنی بازرگانی، استانداردها، نوع، کمیت و کیفیت کالا، خدمت یا حقوق تبصره ۱- مشخصات نباید بیانگر انتخاب یک شخص (حقیقی و یا حقوقی) و یا کشور خاص باشد.
- تبصره ۲- درخصوص مزایده، مشخصات مورد معامله باید در صورتجلسه ای درج و به امضای مسئول (مسئولان) واحد (واحدهای) ذیربط و در صورت لزوم مشاور طرح و یا کارشناس ارزیاب برسد.
- ۱۱- برنامه ریزی برای انجام و تحویل کالا، خدمت یا حقوق (ترتیب حمل، بیمه و میزان خسارت در صورت تأخیر و نظایر آن).
- ۱۲- معیارها و روش ارزیابی کیفی مناقصه گران (مزایده گران).
- ۱۳- نحوه پرداخت بهای معامله (تعیین مواردی همچون پرداخت به طور نقد، اقساط و نظایر آن).
- تبصره - پرداخت از طریق گشایش اعتبار اسنادی ریالی برای معاملات بزرگ توصیه می شود.
- ۱۴- نحوه ترجیح مناقصه گران (مزایده گران) داخلی نسبت به مناقصه گران (مزایده گران) خارجی در مناقصه (مزایده) های بین المللی.
- ۱۵- مبانی و روش تعیین برنده مناقصه (مزایده) با ذکر "نحوه تأثیرگذاری ارزیابی فنی بازرگانی بر قیمت پیشنهادی" در مواردی که مناسبترین پیشنهاد از طریق ارزیابی فنی بازرگانی و مالی پیشنهادها تعیین می شود.
- ۱۶- متن قرارداد شامل موافقتنامه، شرایط عمومی و خصوصی و ضامم آن.
- ۱۷- صورت جلسات و توضیحات موضوع ماده (۱۸).
- ۱۸- سایر اسنادی که به تشخیص سازمان لازم باشد.
- ۱۹- تصریح به اینکه سازمان اختیار دارد مقدار کالا، خدمت یا حقوق مورد معامله را تا بیست و پنج درصد افزایش یا کاهش دهد.
- ۲۰- اعلام تکالیف قانونی سازمان در مورد کسور قانونی مربوط به قرارداد و تکالیف طرف معامله در ارتباط با بیمه، مالیات و عوارض متعلقه به قرارداد.
- تبصره - در صورتی که سازمان ثبت قرارداد را در دفاتر اسناد رسمی ضروری تشخیص دهد، در فراخوان درج شود که هزینه ثبت قرارداد و پرداخت مالیات و هرگونه عوارض طبق قوانین و مقررات به عهده برنده مناقصه (مزایده) خواهد بود.
- ۲۱- ذکر عبارت "در صورتی که برنده مناقصه (مزایده) حاضر به انعقاد قرارداد و انجام معامله نشود، سپرده او ضبط و با نفر دوم برنده مناقصه (مزایده) معامله انجام می شود و سپرده برنده دوم مناقصه (مزایده) نیز در صورتی

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

که از انعقاد قرارداد و یا از انجام معامله امتناع ورزد، ضبط خواهد شد. قبل از انعقاد قرارداد یا تسلیم ضمانت انجام تعهدات از طرف برنده مناقصه (مزایده)، سپرده نفر دوم مسترد نخواهد شد" و همچنین حداکثر مدت زمان نگهداری سپرده نفر دوم.

۲۲- میزان ضمانت انجام تعهدات و ترتیب دریافت و استرداد آن.

۲۳- در اسناد درج شود که "سازمان در موارد موضوع جزء "ز" بند (۱) و جزءهای "هـ" و "و" بند (۲) ماده (۲۵) این آیین نامه و در مواردی که مناقصه گر (مزایده گر) مرتکب یکی از اعمال مندرج در بندهای ماده (۱) آیین نامه پیشگیری و مبارزه با رشوه در دستگاههای اجرایی، موضوع تصویب نامه شماره ۷۳۳۷۷/ت/۳۰۳۷۴ هـ مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۲۲ و اصلاحیه های بعدی آن شود، در رد پیشنهادهای مرتبط مختار است".

تبصره ۵- قبولی در کارگروه فنی بازرگانی نیز موجب سلب این اختیار نیست. سازمان در صورت رد هریک از پیشنهادات، دلایل مربوط به رد پیشنهاد را مشخص و در سوابق سازمان برای مراجعات آینده نگهداری می نماید.

۲۴- درج مفاد مندرج در بندهای "ط" و "ی" ماده (۲۱).

۲۵- ذکر عبارت "برنده مناقصه (مزایده) حق واگذاری تمام و یا بخشی از موضوع معامله را بدون موافقت کتبی سازمان به دیگری ندارد".

ماده ۱۵ - در مواردی که محدودیت برگزاری مناقصه (مزایده) عمومی با ذکر ادله توسط واحد متقاضی گزارش و صرفه و صلاح سازمان در انجام معامله به صورت مناقصه (مزایده) محدود براساس دستورالعمل مصوب هیئت عامل به تشخیص و مسئولیت مدیرعامل تأیید شود، به ترتیب زیر عمل خواهد شد:

۱- سازمان از طریق شبکه اطلاع رسانی معاملات راهداری و ارسال دعوتنامه از کلیه اشخاص واجد صلاحیت برای اعلام آمادگی شرکت در مناقصه (مزایده) دعوت به عمل می آورد.

۲- اشخاصی که برای شرکت در مناقصه (مزایده) اعلام آمادگی کرده و اسناد مربوط را در مهلت مقرر تحویل داده اند، توسط کارگروه فنی بازرگانی (و به ترتیب مقرر در ماده (۱۱)) ارزیابی کیفی می شوند.

۳- کارگروه فنی بازرگانی اشخاص واجد حد نصاب را به ترتیب اولویت بر اساس روش ارزیابی کیفی که با توجه به تبصره (۳) ماده (۱۱) در اسناد درج شده است، تعیین و به کمیسیون مناقصه (مزایده) منعکس می نماید.

تبصره ۱- در مواردی که به تشخیص مدیرعامل و تأیید هیئت عامل، به واسطه تأخیر ناشی از انجام ارزیابی، صرفه و صلاح سازمان در حذف بندهای (۱) و (۲) باشد، کارگروه فنی بازرگانی بر اساس آخرین اطلاعات قابل تحصیل (ارزیابی های انجام شده طی دو سال اخیر) در مورد توان انجام تعهدات اشخاص اظهار نظر خواهد کرد.

۴- کمیسیون مناقصه (مزایده) فهرستی از اشخاص واجد حدنصاب و به ترتیب اولویت ایشان تهیه می نماید (فهرست کوتاه) تا دعوتنامه مناقصه (مزایده) برای آنها ارسال شود.

تبصره ۲- تعداد اشخاص (موضوع این بند) که با توجه به اولویت برای مناقصه (مزایده) محدود دعوت می شوند با تأیید مدیرعامل و قبل از انجام مراحل فوق تعیین خواهند شد. حداقل تعداد اشخاص هفت نفر

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

خواهد بود.

تبصره ۳- در صورت وجود فهرست کوتاه مناقصه گران (مزایده گران) صلاحیتدار که حداکثر دو سال قبل به ترتیب فوق و بدون استفاده از تبصره (۱) این ماده تهیه شده باشد، به تشخیص مدیرعامل، سازمان ملزم به انجام مراحل فوق نمی باشد.

۵- چنانچه اشخاص واجد حد نصاب کمتر از هفت نفر باشد، کمیسیون مناقصه (مزایده) می تواند نسبت به اطلاع رسانی مجدد اقدام و یا از طریق ارسال دعوتنامه اشخاص واجد صلاحیت را دعوت نماید و یا مراتب را برای اتخاذ تصمیم (منجمله کاهش حداقل تعداد به تعداد واجدان حد نصاب) به هیئت عامل منعکس نماید.

تبصره ۴- کلیه مقررات مربوط به مناقصه (مزایده) عمومی که قابل انطباق با مناقصه (مزایده) محدود باشد، در مناقصه (مزایده) محدود نیز لازم الرعایه است، از آن جمله، موارد مندرج در این آیین نامه در ارتباط با فراخوان باید در دعوتنامه مناقصه (مزایده) محدود مراعات شود.

ماده ۱۶- ترتیب تهیه و تسلیم پیشنهادهای به شرح زیر می باشد:

الف - شرکت کنندگان در مناقصه (مزایده) پس از دریافت یا خرید اسناد باید پیشنهادهای خود را به ترتیب زیر تهیه و به سازمان تسلیم کنند:

۱- تهیه و تکمیل اسناد و پیشنهادهای.

۲- تسلیم پیشنهادهای در مهلت مقرر در فراخوان مناقصه (مزایده) .

۳- دریافت رسید تحویل پیشنهادهای.

ب - مهلت قبول پیشنهاد باید حسب عرف برای تهیه پیشنهاد کافی باشد، ولی این مهلت در مورد مناقصه (مزایده) داخلی و بین المللی از آخرین مهلت تحویل اسناد مناقصه (مزایده) به ترتیب نباید کمتر از ده روز و یک ماه باشد.

تبصره- در مواردی که علاوه بر انتشار فراخوان از طریق روزنامه و شبکه اطلاع رسانی معاملات راهداری، اسناد مناقصه (مزایده) نیز به صورت الکترونیکی و بلافاصله در اختیار داوطلبان قرار می گیرد و در دسترس آنان باقی می ماند، تاریخ انتشار اولین فراخوان در روزنامه و انتشار اسناد در شبکه اطلاع رسانی معاملات راهداری (هر کدام مؤخر باشد) از نظر مهلت قبول پیشنهاد در حکم آخرین مهلت تحویل اسناد مناقصه (مزایده) می باشد.

ماده ۱۷- شرایط تسلیم و تحویل پیشنهادهای به شرح زیر می باشد:

الف- هیچ یک از شرکت کنندگان در مناقصه (مزایده)، جز در مواردی که در اسناد مناقصه (مزایده) پیش بینی شده باشد، نمی توانند بیش از یک پیشنهاد تسلیم کنند.

ب- شرایط مناقصه (مزایده) برای تمامی مناقصه گران (مزایده گران)، اعم از دولتی، عمومی یا خصوصی از جمله تأمین ضمانتنامه ها، شرایط قرارداد، نحوه تحویل و تسلیم مدارک، مشخصات و شرایط انجام تعهدات و نظایر آنها باید یکسان باشد.

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

ج - شرکت کنندگان در مناقصه (مزایده) باید اسناد مناقصه (مزایده) و پیشنهادهای خود را در پاکت های جداگانه دربسته و لاک و مهر شده به شرح زیر به سازمان ارائه کنند:

- ۱- پاکت تضمین (پاکت "الف") شامل ضمانتنامه شرکت در مناقصه (مزایده) .
- ۲- پاکت فنی بازرگانی (پاکت "ب") شامل اسناد فنی، اسناد قراردادی و حقوقی.
- ۳- پاکت قیمت (پاکت "ج") شامل پیشنهاد قیمت و شرایط مالی پیشنهاددهنده در چارچوب اسناد مناقصه (مزایده).

متناسب با موضوع معامله در فراخوان اعلام خواهد شد همگی پاکت ها پس از لاک و مهر در داخل یک پاکت لاک و مهر شده قرار گرفته و طبق زمان بندی تحویل داده شوند.

د - سازمان موظف است در مهلت مقرر همه پیشنهادهای ارائه شده شرکت کنندگان را پس از دریافت، ثبت و تا جلسه بازگشایی از پاکت ها صیانت نماید.

هـ - هرگونه تسلیم، تحویل، اصلاح، جایگزینی و یا پس گرفتن پیشنهاد باید به صورت قابل گواهی و با رعایت ماده (۳۴) در مهلت و مکان مقرر در اسناد مناقصه (مزایده) انجام شود.

ماده ۱۸- توضیح و تشریح اسناد به شرح زیر انجام می گیرد:

الف - چنانچه شرکت کننده ای در اسناد مناقصه (مزایده)، ابهام یا ایرادی مشاهده کند، می تواند از سازمان توضیح بخواهد.

ب- توضیحات و پاسخ به پرسش های مناقصه گران (مزایده گران) و همچنین در صورت تشکیل "جلسه توضیح اسناد"، رونوشت صورت جلسه آن و هرگونه تجدیدنظر در اسناد مناقصه (مزایده) باید با رعایت ماده (۳۴) به طور یکسان در اختیار همه شرکت کنندگان در مناقصه (مزایده) قرار داده شود.

تبصره- سازمان باید اهتمام نماید تا اسناد مناقصه (مزایده) از شفافیت لازم برخوردار بوده و عاری از ابهام باشد تا شرکت کنندگان در مناقصه (مزایده) بتوانند با برداشت صحیح از اسناد مناقصه (مزایده)، قیمت و شرایط مالی پیشنهادی خود را در چارچوب شرایط مناقصه (مزایده) ارائه نمایند.

ماده ۱۹- گشایش پیشنهادهای به شرح زیر انجام می گیرد:

الف - در صورتی که در مدت مقرر پیشنهاد یا پیشنهادهایی رسیده باشد، کمیسیون مناقصه (مزایده) در زمان و مکان مقرر تشکیل و پیشنهادهای واصل شده را مفتوح و به شرح زیر رسیدگی و اتخاذ تصمیم خواهد نمود.
ب - مراحل گشایش پیشنهادهای به شرح زیر است:

۱- تهیه فهرست اسامی دریافت کنندگان اسناد، پیشنهاددهندگان (مناقصه گران و مزایده گران)، حاضران و شرکت کنندگان در جلسه.

۲- بازکردن پاکت تضمین "الف" و کنترل آن

۳- بازکردن پاکت فنی بازرگانی "ب"

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

۴- تحویل پاکت های فنی بازرگانی "ب" به کارگروه فنی بازرگانی در مناقصه (مزایده) های دو مرحله ای
۵- بازکردن پاکت قیمت "ج" و کنترل از نظر کامل بودن مدارک و امضای آنها و کنار گذاشتن پیشنهادهای غیرقابل قبول در مناقصه (مزایده) های یک مرحله ای
۶- تهیه و تنظیم و امضای صورتجلسه گشایش پیشنهادهای توسط کمیسیون مناقصه (مزایده) .
۷- تحویل پاکت های قیمت "ج" و تضمین "الف" پیشنهادهای رد شده به سازمان برای استرداد به ذینفع.
ج - در صورت برگزاری مناقصه (مزایده) دو مرحله ای، زمان و مکان تشکیل جلسه گشایش پاکت های قیمت "ج" در جلسه گشایش پاکت ها اعلام خواهد شد. این مدت فقط برای یک بار تا سقف مدت اعتبار پیشنهادهای قابل تمدید است. در این صورت پاکت های قیمت "ج" در یک لفاف لاک و مهر شده توسط سازمان صیانت می شود. در مناقصه (مزایده) های یک مرحله ای، پاکت های قیمت "ج" بی درنگ گشوده و براساس ماده (۲۱) این آیین نامه، برنده مناقصه (مزایده) تعیین می شود.
د- سازمان مکلف است از مناقصه گران (مزایده گران) یا نمایندگان آنها جهت حضور در جلسه گشایش پیشنهادهای مالی (پاکت های قیمت "ج") دعوت نماید.

ماده ۲۰ - ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادهای به شرح زیر انجام می گیرد:

الف- در مناقصه (مزایده) های دو مرحله ای، سازمان موظف است بر اساس معیارها و روش های اعلام شده در اسناد مناقصه (مزایده)، ارزیابی کیفی مناقصه گران و مزایده گران و ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادهای را انجام و اعلام نماید.

تبصره - استانداردها (حسب مورد براساس استانداردهای بین المللی یا داخلی موضوع ماده (۲۷)) و روش ارزیابی مشخصات فنی پیشنهادهای و عوامل مؤثر در این ارزیابی (شامل معیارهای ارزیابی، شاخصهای اندازه گیری و دامنه امتیاز و مبانی تعیین آن برای هریک از معیارها، اهمیت نسبی معیارها و همچنین حد نصاب امتیاز فنی قابل قبول) باید تعیین و در اسناد مناقصه (مزایده) درج شود.

ب- در صورتی که بررسی فنی بازرگانی پیشنهادهای لازم باشد، نتیجه بررسی طی مهلتی که کمیسیون مناقصه (مزایده) معین می کند به جلسه بعدی کمیسیون احاله می شود و براساس گزارش کارگروه فنی بازرگانی، پاکت های قیمت "ج" پیشنهاددهندگان که امتیاز فنی بازرگانی لازم را احراز کرده اند، گشوده می شود.

تبصره ۱- در صورتی که بررسی فنی بازرگانی پیشنهادهای لازم باشد، مهلت اعلام نظر توسط کمیسیون مناقصه (مزایده) حداکثر تا دو برابر مهلت مقرر برای رسیدگی توسط کمیسیون قابل تمدید خواهد بود. چنانچه فرصت مورد نیاز از سقف مهلت مقرر برای تعیین برنده تجاوز نماید، سازمان باید موضوع را به اطلاع کلیه پیشنهاددهندگان برساند، در این صورت هر یک از پیشنهاددهندگان، حداکثر ظرف نصف مدت مهلت تمدید شده که از ده روز کاری تجاوز نخواهد نمود، می توانند انصراف خود را اعلام و در صورت انصراف سپرده آنها مسترد خواهد شد.

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

تبصره ۲- سازمان همزمان با بررسی اسناد فنی پیشنهاددهندگان، اسناد قراردادی و حقوقی را بررسی و در صورت وجود ابهام نسبت به رفع ابهامات و احتمالاً رفع اختلاف بین پیشنهادهای رسیده با اسناد مناقصه (مزایده) اقدام نموده و چنانچه ضرورت ایجاب نماید، مدت زمان معقولی را برای رفع ابهام مشخص و به همه شرکت کنندگان اعلام می کند.

تبصره ۳- کارگروه فنی بازرگانی باید در مهلت تعیین شده پیشنهادهایی را که از نظر فنی مردود است، با ذکر دلیل مشخص کرده و پیشنهادهای قابل قبول را به ترتیب اولویت و با درج ضریب مطابقت با مشخصات مورد مناقصه یا مزایده (امتیاز فنی) تعیین و مراتب را به کمیسیون مناقصه (مزایده) گزارش نماید. مبانی انجام بررسیهای فنی و تعیین ضریب مطابقت با توجه به مفاد تبصره (۱) در گزارش کارگروه فنی بازرگانی با ذکر دلیل منعکس خواهد شد.

ج - هرگونه ارزیابی فنی بازرگانی، تنها پیش از گشودن پاکت های قیمت "ج" مجاز است.
د - پاکت قیمت "ج" مناقصه گرانی (مزایده گرانی) که در ارزیابی های فنی بازرگانی پذیرفته نشده اند، باید ناگشوده بازگردانده شود.

ماده ۲۱- ارزیابی مالی و تعیین برنده به شرح زیر انجام می گیرد:

الف- در مناقصه (مزایده) هایی که مناسب ترین قیمت با ارزیابی فنی بازرگانی و مالی پیشنهادها تعیین می شود، مناسب ترین قیمت به عنوان پیشنهاد برتر شناخته می شود.

چنانچه پیشنهاد برتر حائز حداقل (حداکثر) قیمت در مناقصه (مزایده) باشد و قیمت پیشنهادی از نظر کمیسیون عادلانه باشد، برنده شناخته می شود. در غیر این صورت، کمیسیون مناقصه (مزایده) نظر خود را در خصوص پیشنهاد برتر به همراه گزارش توجیهی و تصمیم خود درخصوص پذیرش پیشنهاد برتر به عنوان برنده و یا تجدید مناقصه (مزایده) برای کسب نظر به هیئت عامل گزارش می نماید. چنانچه هیئت عامل ظرف دو هفته ضرورت بررسی مجدد را اعلام نماید، کمیسیون پس از بررسی مجدد نسبت به اعلام پیشنهاد برتر به عنوان برنده و یا تجدید مناقصه (مزایده) اقدام خواهد نمود. در صورتی که هیئت عامل ظرف این مدت ضرورت بررسی مجدد را اعلام ننماید، کمیسیون نسبت به اعلام تصمیم اولیه کمیسیون اقدام خواهد نمود.

تبصره- مبانی و روش ارزیابی مالی باید به صورت مشروح با ذکر "نحوه تأثیرگذاری ارزیابی فنی بازرگانی بر قیمت" در اسناد مناقصه (مزایده) درج شود.

ب - در دیگر مناقصه (مزایده) ها، چنانچه حداقل (حداکثر) قیمت پیشنهاد شده (یا قیمت پیشنهادی در مواردی که فقط یک پیشنهاد رسیده باشد) از نظر کمیسیون عادلانه باشد، در صورتی که این پیشنهاد از نظر فنی قابل قبول باشد، برنده شناخته می شود.

تبصره- چنانچه حداقل (حداکثر) قیمت پیشنهاد شده (یا قیمت پیشنهادی در مواردی که فقط یک پیشنهاد رسیده باشد) از نظر کمیسیون عادلانه نباشد، کمیسیون می تواند اتخاذ تصمیم نماید که مناقصه (مزایده)

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

تجدید یا حداقل از سه شخص واجد صلاحیت استعلام بها شود و نتیجه آن در کمیسیون مطرح شود.
در صورتی که حداقل (حداکثر) قیمت به دست آمده در استعلام بها کمتر (بیشتر) از حداقل (حداکثر) قیمت پیشنهاد شده در مناقصه (مزایده) باشد:

در صورتی که تفاوت این دو قیمت کمتر از پنج درصد باشد، در این صورت اگر پیشنهاددهنده حداقل در مناقصه (حداکثر در مزایده) حاضر باشد معامله را به حداقل (حداکثر) قیمت به دست آمده در استعلام انجام دهد، به عنوان برنده اعلام خواهد شد. در غیر این صورت کمیسیون پیشنهاددهنده حداقل (حداکثر) قیمت در استعلام بها را حائز حداقل (حداکثر) قیمت شناخته و موضوع را برای تأیید وی به عنوان برنده و یا تجدید مناقصه (مزایده) به هیئت عامل احاله خواهد نمود.

در صورتی که حداقل (حداکثر) قیمت به دست آمده در استعلام بها برابر یا بیشتر از حداقل (کمتر از حداکثر) قیمت پیشنهاد شده در مناقصه (مزایده) باشد یا در استعلام بها کسی داوطلب معامله نباشد و یا تعداد داوطلبان کمتر از سه باشند، کمیسیون می تواند پیشنهاددهنده حداقل در مناقصه (حداکثر در مزایده) را به عنوان برنده اعلام و یا رأی به تجدید مناقصه (مزایده) دهد.

ج - پس از گشودن پاکت های قیمت "ج"، چنانچه به تشخیص کمیسیون بررسی قیمت ها و تجزیه و کنترل مبنای آن لازم باشد، کمیسیون می تواند انجام این بررسی را به کارگروه فنی بازرگانی ارجاع نماید، در این صورت کارگروه فنی بازرگانی حداکثر ظرف دو هفته نتیجه ارزیابی را به کمیسیون اعلام می کند.

د - پس از گشودن پاکت های قیمت "ج"، سپرده برنده اول و دوم نزد سازمان نگهداری و سپرده سایرین بازگردانده می شود.

ه - در مناقصات بین المللی، مناقصه گران داخلی نسبت به مناقصه گران خارجی ترجیح دارند. نحوه ترجیح مناقصه گران داخلی در اسناد مناقصه قید خواهد شد. مناقصاتی که در آنها رعایت این قاعده به مصلحت نباشد، باید از سوی کمیسیون اقتصاد هیئت دولت تأیید شود.

و - برای افزایش سهم انجام کار در ایران، پیشنهاد های کلیه مناقصه گران اعم از داخلی و خارجی در مناقصات داخلی و یا بین المللی به شرح مندرج در مواد (۳) و (۴) تصویب نامه شماره ۴۴۹۳۰/ت/۳۰۷۵۰ هـ مورخ ۱۳۸۳/۸/۱۳ و اصلاحیه های بعدی آن همسنگ می شود.

ز - برای ارزیابی و همسنگ کردن پیشنهاد های دارای بخش ارزی، نرخ برابری ارز، نرخ ارز قابل معامله اعلام شده توسط مراجع رسمی کشور است. در این گونه موارد برای ارزیابی و همسنگ کردن پیشنهاد های واصل شده، باید متوسط نرخ ارز در هفت روز کاری متوالی تا سه روز قبل از روز گشایش پاکت های قیمت "ج" پیشنهاد دهندگان، ملاک عمل قرار گیرد.

ح - در خصوص معاملات بزرگ با تشخیص مدیر عامل (و یا نماینده مجاز وی)، باید حدود بهای عادلانه، توسط مشاور طرح (و یا واحد متقاضی) و یا کارشناس منتخب هیئت عامل تعیین و تا قبل از گشودن پاکت ها

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

(ترجیحاً قبل از برگزاری مناقصه یا مزایده) به کمیسیون گزارش شود.

ط - در صورتی که مناقصه (یا مزایده) برای اقلام (کالا، خدمت یا حقوق) مختلف برگزار شده باشد و قیمت یک یا چند قلم پیشنهادی نسبت به پیشنهاد دیگر ارزانتر و چند قلم آن گرانتر باشد، معامله با کسی که من حیث المجموع قیمت پیشنهادی وی از همه مناسبتر باشد، انجام خواهد شد، مگر آنکه خرید (فروش) اقلام مورد معامله از فروشنندگان (به خریداران) متعدد به صرفه بوده و بویژه با توجه به شرایط تحویل و خصوصیات مساعد دیگر به صلاح سازمان باشد، در این صورت موضوع معامله تفکیک گشته و هر قلم از کالا، خدمت یا حقوق مزبور از حائزین مناسبترین قیمت خریداری (به مناسبترین قیمت فروخته) خواهد شد. مراتب باید در فراخوان و اسناد مناقصه (مزایده) درج شود.

ی - چنانچه تمامی یک نوع کالا، خدمت یا حقوق مورد نیاز توسط پیشنهاددهنده مناسبترین قیمت، قابل تأمین نباشد (چنانچه تمامی یک نوع کالا، خدمت یا حقوق مورد درخواست پیشنهاددهنده مناسبترین قیمت، قابل تأمین نباشد) و یا خرید (فروش) کالا، خدمت یا حقوق مورد نیاز از مناقصه گران (به مزایده گران) متعدد مقرون به صرفه باشد، سازمان می تواند با رعایت موارد زیر معامله را با مناقصه گران (مزایده گران) متعدد انجام دهد:

۱- قیمت پیشنهادی عادلانه باشد.

۲- خرید (فروش) کالا، خدمت یا حقوق مورد نیاز را به تفکیک با حائزین مناسبترین قیمت و به ترتیب اولویت انجام دهد.

۳- مراتب در فراخوان و یا اسناد مناقصه (مزایده) درج شده باشد.

ماده ۲۲- تعیین برنده به ترتیبی خواهد بود که در اسناد درج می شود. هرگونه مذاکره با پیشنهاددهندگان و یا برنده برای اخذ تخفیف و یا تغییر قیمت و شرایط قراردادی ممنوع می باشد. همچنین هیچگونه تخفیف و یا تغییر قیمتی نیز از سوی پیشنهاددهندگان پذیرفته نخواهد شد و تنها ملاک تعیین برنده، قیمتی است که هر شرکت کننده در پاکت در بسته و لاک و مهر شده به سازمان تسلیم کرده است. کمیسیون مناقصه (مزایده)، کارگروه فنی بازرگانی و مسئولان سازمان باید با توجه به مدتی که فروشنندگان (خریداران) کالا، خدمت یا حقوق در برگ پیشنهادهای خود ذکر نموده اند، به نحوی اقدام کنند که به علت انقضای مدت خسارتی متوجه سازمان نشود.

تبصره - چنانچه برای کاهش یا افزایش قیمت در اسناد مناقصه (مزایده) ترتیبی مشخص شده باشد، باید براساس آن اقدام شود.

ماده ۲۳- در مواردی که کمیسیون مناقصه (مزایده) برنده را اعلام کرده باشد، سپرده او و پیشنهاددهنده ای که پیشنهاد او در مرتبه دوم قرار دارد، با رعایت ماده (۳۲) نگاهداری و سپرده سایر پیشنهاددهندگان بلافاصله آزاد خواهد شد.

تبصره - پیشنهادی که در مرتبه دوم قرار دارد، در صورتی می تواند مورد ابلاغ قرار گیرد که تفاوت بهای پیشنهادی او با برنده کمتر از مبلغ تضمین باشد، در غیر این صورت رجوع به وی ممنوع است و سپرده او آزاد

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

خواهد شد.

ماده ۲۴- اگر در نتیجه فراخوان یا انتشار در شبکه اطلاع رسانی معاملات راهداری و یا دعوت به مناقصه (مزایده)، پیشنهادی نرسیده باشد، مدیرعامل می تواند مناقصه (مزایده) را تجدید و یا موضوع را برای اتخاذ تصمیم و تعیین نحوه انجام معامله به هیئت سه نفره مندرج در ماده (۲۸) این آیین نامه احواله کند.

ماده ۲۵- شرایط تجدید و لغو مناقصه (مزایده) به شرح زیر می باشد:

۱- مناقصه (مزایده) در شرایط زیر تجدید می شود:

الف- موارد مندرج در این آیین نامه.

ب- کم بودن تعداد مناقصه (مزایده) گران از حد نصاب تعیین شده در شرایط و اسناد مناقصه (مزایده).

تبصره- در صورت ایجاب تنها یک متقاضی برای انجام معامله (منحصر به فرد بودن براساس جزء (۲) بند

"س" ماده (۲)، کمیسیون مناقصه (مزایده) باید در تعیین برنده کلیه موارد مندرج در فراخوان و اسناد و شرایط

مناقصه (مزایده) موضوع مواد (۱۳) و (۱۴) و سایر موارد مرتبط در این آیین نامه را به طور کامل رعایت نماید.

ج- پایان مدت اعتبار پیشنهادها و عدم موافقت شرکت کنندگان و یا برنده مناقصه (مزایده) با تمدید مدت

اعتبار پیشنهاد.

د- بالا بودن قیمتها به نحوی که توجیه اقتصادی خرید در مناقصه منتفی شود.

ه- پایین بودن قیمتها به نحوی که توجیه اقتصادی فروش در مزایده منتفی شود.

تبصره- در صورتی که مناقصه (مزایده) به دلیل پایان مدت اعتبار پیشنهادها تجدید شود، سازمان موظف

است براساس شرائط و سقف مندرج در اسناد مناقصه (مزایده) هزینه های مربوط به تأمین سپرده (تضمین شرکت

در مناقصه (مزایده)) را به مناقصه گران (مزایده گران) پرداخت نماید.

و- امتناع برندگان اول و دوم مناقصه (مزایده) از انعقاد قرارداد.

ز- رأی هیئت رسیدگی به شکایات درخصوص مناقصه.

۲- مناقصه (مزایده) در شرایط زیر لغو می شود:

الف - نیاز به خرید و یا فروش کالا، خدمت یا حقوق موضوع مناقصه (مزایده) مرتفع شده باشد.

ب - تغییرات زیادی در اسناد مناقصه (مزایده) لازم باشد و موجب تغییر در ماهیت مناقصه (مزایده) شود.

ج - حوادث غیر مترقبه نظیر جنگ، زلزله، سیل و مانند آنها.

د - تشخیص کمیسیون مناقصه (مزایده) مبنی بر تبانی مناقصه گر (مزایده گر).

ه- رأی هیئت رسیدگی به شکایات درخصوص مناقصه.

تبصره - سازمان باید تجدید و یا لغو مناقصه (مزایده) را مطابق با ماده (۳۴) به آگاهی همه

مناقصه (مزایده) گران برساند.

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

مدیرعامل (و یا نماینده مجاز وی) می تواند مسئولیت انجام این ارزیابی ها را به طور رسمی به مشاور واجد صلاحیت که حداقل دارای سه عضو خبره فنی بازرگانی باشد واگذار نماید که در این صورت این مشاور به عنوان کارگروه فنی بازرگانی خواهد بود.

ز - کمیسیون تحویل: هیئتی که فرآیند تحویل و تحول کالا، خدمت یا حقوق از برنده مناقصه (به برنده مزایده) و سایر وظایف مقرر در این آیین نامه را برعهده می گیرد. کمیسیون تحویل مرکب از انباردار (یا نماینده واحد تحویل گیرنده/تحویل دهنده)، نماینده واحد تقاضا کننده و نماینده یا نمایندگانی که توسط مدیرعامل تعیین می شود، خواهد بود.

ح - هیئت سه نفره ترک مناقصه (مزایده): هیئتی متشکل از مدیرعامل، ذیحساب و یک نفر به انتخاب مجمع عمومی که با توجه به شرایط، میسر نبودن انجام معاملات از طریق مناقصه (مزایده) را تأیید می نماید که در این آیین نامه به اختصار هیئت سه نفره نامیده می شود.

ط - هیئت رسیدگی به شکایات: هیئت رسیدگی موضوع ماده (۷) قانون برگزاری مناقصات - مصوب ۱۳۸۳ - .

ی - ارزیابی کیفی مناقصه گران (مزایده گران): ارزیابی توان انجام تعهدات مناقصه گران (مزایده گران) که از سوی سازمان و توسط کارگروه فنی بازرگانی انجام می شود.

ک - ارزیابی شکلی: بررسی کامل بودن اسناد و امضای آنها، غیرمشروط و خوانا بودن پیشنهاد قیمت.

ل - ارزیابی فنی بازرگانی: فرآیندی که در آن مشخصات، استانداردها، کارایی، دوام و سایر ویژگیهای فنی بازرگانی پیشنهادها بررسی، ارزیابی و پیشنهادهای قابل قبول برگزیده می شوند.

م - ارزیابی مالی: فرآیندی که در آن مناسب ترین قیمت به شرح مندرج در ماده (۲۱) این آیین نامه، از بین پیشنهادهایی که از نظر فنی بازرگانی پذیرفته شده اند، برگزیده می شود.

ن - مدت اعتبار پیشنهادها: دوره زمانی که توسط سازمان اعلام می شود و در طی آن پیشنهادها باید دارای اعتبار باشند. این مدت شامل زمان لازم برای انجام مناقصه (مزایده)، بررسی و ارزیابی پیشنهادها، تعیین برنده و انعقاد قرارداد می باشد.

س - انحصار: انحصار در معامله عبارت است از:

۱- یگانه بودن متقاضی شرکت در معامله که به طرق زیر تعیین می شود:

۱-۱- اعلان هیئت وزیران برای کالاها، خدمات یا حقوقی که در انحصار دولت است.

۱-۲- انتشار فراخوان عمومی در خصوص موضوع معامله و ایجاب تنها یک متقاضی برای انجام معامله.

۲- منحصر به فرد بودن اموال منقول، خدمات و حقوق که با توجه به بند (۱) ماده (۲۶) مشخص می شود.

ع - برنامه زمانی مناقصه (مزایده): سندی که در آن زمان و مهلت برگزاری مراحل مختلف مناقصه (مزایده)،

مدت اعتبار پیشنهادها و زمان انعقاد قرارداد مشخص می شود.

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

فصل پنجم - عدم الزام و ترک مناقصه و یا مزایده

ماده ۲۶- برگزاری مناقصه (مزایده) در موارد زیر الزامی نیست و سازمان می تواند بدون انجام مناقصه (مزایده) معامله مورد نظر را انجام دهد:

۱- خرید اموال منقول، خدمات و حقوقی که به تشخیص و مسئولیت مدیرعامل (و یا نمایندگان مجاز وی) و تصویب هیئت عامل، منحصر به فرد بوده و دارای انواع مشابه نباشد.

بهای موضوع معامله به تشخیص و مسئولیت مدیرعامل (و یا نماینده مجاز وی) با کسب نظر از کارشناس (کارشناسان) منتخب هیئت عامل برای معامله مربوط، تعیین خواهد شد.

۲- خرید، اجاره به شرط تملیک یا اجاره گرفتن اموال غیرمنقول.

بهای موضوع معامله به تشخیص و مسئولیت مدیرعامل (و یا نماینده مجاز وی) با کسب نظر از هیئت کارشناسان رسمی دادگستری (حداقل سه نفر) و یا هیئت کارشناسان خبره مربوط منتخب هیئت عامل در صورت نبود کارشناسان رسمی دادگستری، تعیین خواهد شد.

۳- خرید اموال منقول و غیر منقول، کالا و خدمات با قیمت تعیین شده و یا کمتر یا حقوقی که نرخهای آنها از طرف مراجع قانونی ذیصلاح تعیین شده باشد.

۴- خرید خدمات آموزشی و ورزشی و نظایر آن در چارچوب برنامه مصوب سازمان که به تشخیص و مسئولیت مدیرعامل با رعایت صرفه و صلاح کشور امکان برگزاری مناقصه مقدور نباشد.

۵- خرید خدمات فرهنگی و هنری و صنایع مستظرفه با رعایت موازین اسلامی که با تشخیص و مسئولیت مدیر عامل با لحاظ رعایت صرفه و صلاح کشور امکان برگزاری مناقصه مقدور نباشد

۶- خرید خدمات مشاوره اعم از مهندسی مشاور و مشاوره فنی بازرگانی مشتمل بر مطالعه، طراحی و یا مدیریت بر طرح و اجرا و نظارت و یا هر نوع خدمات مشاوره ای و خدمات کارشناسان (اشخاص حقیقی) با رعایت ماده (۱۲) این آیین نامه

تبصره- انتخاب و ارجاع کار به مهندسان مشاور بر اساس دستورالعمل اجرایی خواهد بود که با رعایت آیین نامه بند "ه" ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات (موضوع تصویب نامه شماره ۸۴۱۷۸/ت/۳۴۱۶۲ هـ مورخ ۱۳۸۵/۷/۱۶)، توسط هیئت مدیره شرکت تهیه و به تصویب وزیر راه و ترابری می رسد.

۷- خرید قطعات یدکی برای تعویض و یا تکمیل لوازم و تجهیزات ماشین آلات ثابت و متحرک موجود و همچنین ادوات و ابزار و وسایل اندازه گیری دقیق لوازم آزمایشگاه های علمی و فنی و نظایر آن که تأمین آن با تشخیص مدیرعامل از طریق مناقصه امکان پذیر نباشد، با تعیین بهای مورد معامله از سوی حداقل یک نفر کارشناس منتخب هیئت عامل در رشته مربوط.

۸- تعمیر تجهیزات و ماشین آلات ثابت و متحرک، تأمین تجهیزات و ماشین آلات صرفاً جایگزین و مرتبط با تداوم تولید در واحدهای تولیدی سازمان به تشخیص و مسئولیت مدیرعامل (و یا نماینده مجاز وی) با رعایت

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

صرفه و صلاح کشور، به نحوی که شامل توسعه واحد نشود.
۹- در مورد معاملات محرمانه که به تشخیص هیئت وزیران با ملاحظه صرفه و صلاح کشور باید مستور بماند.

۱۰- خرید سهام (چنانچه طبق اساسنامه و مقررات مربوط در سازمان مجاز شناخته شده باشد) و تعهدات ناشی از اجرای احکام قضایی.

۱۱- خرید خدمات و کالا از طریق بازار بورس (بر اساس قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران).
تبصره ۱- انجام معاملات بدون انجام مناقصه (مزایده) مشروط بر آن است که طرف معامله مالک مورد معامله بوده یا آن را در اختیار داشته یا تولیدکننده و یا انجام دهنده آن باشد و یا اینکه وظیفه تهیه و توزیع و فروش مورد معامله را به عهده داشته باشد.

تبصره ۲- استثنائات یادشده مانع از انجام معامله از طریق انجام مناقصه (مزایده) نخواهد بود.
تبصره ۳- مدیرعامل مکلف است هیئت عامل و حسابرس (بازرس) سازمان را از معاملات مفاد بندهای این ماده و همچنین معاملات موضوع ماده (۲۸) مطلع نماید و هیئت عامل گزارش آنها را به اولین جلسه مجمع عمومی عادی صاحبان سهام ارائه نماید.

تبصره ۴- هزینه های مربوط به ماده (۷۸) قانون محاسبات عمومی کشور از شمول رعایت قانون مذکور و قانون برگزاری مناقصات و این آیین نامه مستثنی و تابع قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند، می باشد و بلافاصله جزئیات هزینه های معاملات آن به هیئت عامل گزارش می شود.

ماده ۲۷- رعایت استانداردهای ملی و داخلی در انجام کلیه معاملات سازمان (اعم از خرید کالا، خدمت یا حقوق، امور پیمانکاری و نظایر آن) ضروری است. در مواردی که استانداردهای ملی و داخلی صنعت راهداری و حمل و نقل جاده ای تدوین نشده باشد، رعایت استانداردهای بین المللی به تشخیص و مسئولیت مدیرعامل الزامی خواهد بود. در این گونه موارد مدیرعامل مکلف است هیئت عامل و حسابرس (بازرس) سازمان را مطلع نماید و هیئت عامل نیز گزارش آنها را به اولین جلسه مجمع عمومی عادی صاحبان سهام ارائه نماید.

ماده ۲۸- در مواردی که با توجه به شرایط، میسر نبودن انجام مناقصه (مزایده) براساس گزارش توجیهی و با ذکر ادله توسط واحد متقاضی گزارش و توسط هیئت سه نفره (هیئت سه نفره ترک مناقصه (مزایده)) تأیید شود، می توان معامله را به طریق دیگری انجام داد، در این صورت، هیئت مذکور با رعایت صرفه و صلاح سازمان ترتیب انجام اینگونه معاملات را با رعایت سایر مقررات مربوط در هر مورد برای یک نوع کالا، خدمت یا حقوق (کالا، خدمت یا حقوق مورد درخواست) تعیین و اعلام خواهد نمود. هیئت مذکور بنا به دعوت مدیرعامل و با حضور هر سه عضو رسمیت دارد و کلیه اعضا مکلف به حضور در جلسات هیئت و ابراز نظر نسبت به گزارش توجیهی سازمان در مورد تقاضای ترک مناقصه (مزایده) و همچنین نحوه انجام معامله مورد نظر می باشند، ولی تصمیمات هیئت با

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

رای اکثریت اعضا معتبر خواهد بود. نظر هریک از اعضا نسبت به گزارش توجیهی ترک مناقصه (مزایده) و همچنین ترتیب انجام معامله باید برای مراجعات آینده در سوابق جلسه نگهداری شود.

تبصره ۱- هیئت سه نفره و هریک از اعضا در صورت عدم اتفاق آراء، برای اظهار نظر می توانند از نظرات کارشناس (کارشناسان) حسب موضوع معامله استفاده نمایند، در این صورت هزینه استفاده از کارشناس (کارشناسان) به عهده سازمان می باشد.

تبصره ۲- در هر حال سازمان در مواردی که موضوعیت داشته باشد، باید به طریق مقتضی (با عنایت به رویه مندرج در ماده (۱۱)) از صلاحیت و توان انجام تعهدات طرف معامله و یا مشخصات فنی کالا، خدمت یا حقوق مورد معامله اطمینان حاصل نماید.

تبصره ۳- سازمان موظف است "شرط الزام به رعایت مفاد این آیین نامه و سایر مقررات مربوط در انجام موضوع قرارداد توسط طرف قرارداد" را در مفاد قراردادهایی که از طریق عدم الزام و ترک مناقصه (مزایده) با شرکتهای زیرمجموعه غیردولتی سازمان راهداری و حمل و نقل جادهای منعقد می شود، درج نماید.

ماده ۲۹- ترکیب هیئت ترک مناقصه (مزایده) به شرح زیر می باشد:

الف - هیئت ترک مناقصه و مزایده، مرکب از مدیرعامل، ذی حساب سازمان و یک شخص صلاحیت دار به انتخاب مجمع عمومی می باشد.

تبصره- مجمع عمومی می تواند به منظور عضویت در هیئت ترک مناقصه (مزایده) شخص صلاحیت دار موضوع بند "الف" را حسب موضوع معامله برای رشته های مختلف تعیین نماید.

ب - در اجرای ماده (۲۸) این آیین نامه، در صورتی که مبلغ معامله بیش از پنجاه برابر نصاب معاملات کوچک باشد، انجام معامله پس از تصویب هیئت سه نفری موضوع این ماده و با تأیید هیئت عامل مجاز خواهد بود.

ج - در اجرای بند "ب" این ماده در صورتی که مبلغ معامله بیش از دویست برابر نصاب معاملات کوچک باشد، پس از تصویب هیئت سه نفری موضوع این ماده، انجام معامله با موافقت وزیر راه و ترابری، منوط به تأیید کارگروه موضوع قسمت اخیر بند "و" ماده (۲۸) قانون برگزاری مناقصات - مصوب ۱۳۸۳- خواهد بود.

فصل ششم - قرارداد

ماده ۳۰- کلیه معاملات سازمان نیازمند عقد قرارداد است که طبق قراردادهای نمونه مصوب هیئت عامل و قبل از پایان مهلت مقرر باید نسبت به عقد قرارداد اقدام شود. در مواردی که برای آن قراردادهای نمونه به تصویب هیئت عامل نرسیده است، هر قرارداد باید جداگانه به تصویب هیئت عامل برسد. هیئت عامل می تواند به مسئولیت خود تصویب قراردادهای غیر نمونه را به کارگروهی مرکب از حداقل سه نفر افراد ذیصلاح در تخصص های حقوقی، بازرگانی و مالی و حسب مورد فنی (که توسط هیئت عامل و برای قرارداد معین انتخاب می شوند) محول نماید.

تبصره ۱- با تغییر اعضای هیئت عامل سازمان، احکام اعضای کارگروه فوق باید تنفیذ و یا اعضای کارگروه

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

انتخاب شوند.

تبصره ۲- در مورد معاملات کوچک و متوسط که مورد معامله بلافاصله پس از انجام تشریفات مناقصه یا مزایده تحویل و بهای آن به طور نقدی پرداخت یا دریافت می شود انجام معامله منوط به انعقاد قرارداد نمی باشد، ولی صورتحسابها، اوراق خرید کالا، خدمت یا حقوق، ضمانتنامه و دیگر موارد (متناسب با نوع معامله) باید اخذ شود.

ماده ۳۱- در قرارداد درج نکات زیر ضروری است:

۱- نام متعاملین

۲- نوع و مقدار مورد معامله با مشخصات کامل آنها

۳- مدت انجام تعهد و محل و شرایط تحویل مورد معامله

تبصره ۱- دادن هرگونه امتیاز به برنده مناقصه یا مزایده یا واگذاری امکانات سازمان و یا پرداخت پیش پرداخت به برنده در موقع قرارداد یا اجرای کار، به جز، آنچه که در فراخوان و یا اسناد مناقصه (مزایده) درج شده، ممنوع است.

تبصره ۲- میزان اجاره ساختمانها و ماشین آلات و وسائط نقلیه و امثال آن و همچنین هرگونه تسهیلات مالی که از طرف سازمان با رعایت تبصره فوق در اختیار پیمانکاران برای مدت انجام کار مورد قرارداد گذارده می شود، به پیشنهاد کارشناس منتخب مدیرعامل و تصویب هیئت عامل تعیین خواهد شد.

۴- ترتیب عمل و میزان خسارت در مواردی که طرف قرارداد در انجام تعهدات جزئاً یا کلاً تأخیر نماید.

۵- الزام تحویل کالا بر طبق اسناد و نمونه مهرشده، در صورتی که تهیه نمونه لازم باشد، در این صورت باید نمونه کالا با مهر طرفین معامله مهرشده و نزد سازمان نگهداری شود.

۶- اقرار برنده مناقصه (مزایده) به اینکه "از مشخصات کالا، خدمت یا حقوق مورد معامله و مقتضیات محل تحویل کالا، خدمت یا حقوق اطلاع کامل دارد و هیچ امر مجهولی باقی نمانده است که بعداً مستند به جهل عنوان شود".

۷- اختیار سازمان نسبت به افزایش یا کاهش مورد معامله در مدت قرارداد تا میزان بیست و پنج درصد مقدار مندرج در قرارداد.

۸- در مواردی که انجام کار براساس واحد بها باشد، بهای مورد معامله و ترتیب پرداخت آن براساس برآورد بهای مورد معامله تعیین و در قرارداد ذکر می شود، بهای کارهای انجام یافته براساس واحد بها احتساب و پرداخت خواهد شد.

۹- چنانچه بنا به مقتضیات در نظر باشد که به برنده مناقصه پیش پرداخت داده شود (و از برنده مزایده پیش دریافت اخذ شود) و یا تسهیلاتی ملحوظ شود، میزان و ترتیب پرداخت و یا دریافت آن باید در شرایط و اسناد مناقصه (مزایده) درج شده باشد.

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

تبصره ۱- به هیچ وجه شروع قرارداد یا تحویل کالا، خدمت یا حقوق منوط به اخذ پیش پرداخت توسط طرف قرارداد نشود.

تبصره ۲- تأدیه پیش پرداخت و فراهم نمودن تسهیلات در مناقصه منوط به اخذ تضمین های معتبر و مورد قبول خواهد بود.

تبصره ۳- مبلغ پیش پرداخت از بیست و پنج درصد مبلغ معامله بیشتر نخواهد بود (در موارد خاص به تشخیص و مسئولیت مدیرعامل و به تصویب هیئت عامل این درصد قابل افزایش خواهد بود) و میزان و شرایط آن نیز باید در اسناد درج شود.

۱۰- میزان تضمین حسن انجام کار و نحوه کسر و ترتیب استرداد آن براساس شرایط و اسناد مناقصه یا مزایده.

۱۱- مدت فاصله زمانی بین تحویل موقت و تحویل قطعی در قراردادهای مربوط به کارهای اجرایی از جمله ساختمان، تأسیسات و تجهیزات براساس شرایط و اسناد مناقصه (مزایده) .

۱۲- اقرار به عدم شمول ممنوعیت موضوع قانون راجع به منع مداخله وزراء، نمایندگان مجلسین و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری- مصوب ۱۳۳۷- و همچنین افزایش سمت و میزان سهام (در شرکتهای سهامی خاص) متعلق به اشخاص و اقربا موضوع تبصره (۱) ماده (۱) قانون یادشده در شرکت طرف قرارداد.

۱۳- سایر تعهداتی که در شرایط و اسناد مناقصه یا مزایده ذکر شده است.

۱۴- سایر شرایط که مورد توافق طرفین معامله قرار گیرد مشروط بر آنکه امتیازاتی علاوه بر آنچه در شرایط و اسناد مناقصه یا مزایده ذکر شده است، برای طرف قرارداد در بر نداشته باشد.

۱۵- درج این شرط که "در صورت عدم انجام تعهد، سازمان مختار است علاوه بر ضبط ضمانت و وصول خسارات برای انجام معامله به نفر دوم یا دیگری مراجعه نماید".

۱۶- سایر مواردی که حسب نوع معامله یا کالا، خدمت یا حقوق ضروری باشد.

۱۷- مشخص نمودن مرجع حل اختلاف در صورتی که اشکال یا قصوری در انجام و یا تحویل موضوع معامله و یا پرداخت موضوع معامله پیش آید.

تبصره- در مواردی که اختلاف، ناظر به اموال عمومی و دولتی بوده و روش حل اختلاف از مصادیق صلح و داوری باشد، رعایت اصل (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران لازم خواهد بود.

۱۸- پیش بینی حق فسخ برای سازمان در مواردی که طرف قرارداد مرتکب یکی از اعمال مندرج در بندهای ماده (۱) تصویب نامه شماره ۷۳۳۷۷/ت/۳۰۳۷۴ هـ مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۲۲ و اصلاحیه های بعدی آن شود.

ماده ۳۲- انعقاد قرارداد به شرح زیر انجام می گیرد:

الف - قرارداد با برنده مناقصه یا مزایده، باید پیش از پایان مدت اعتبار پیشنهادها منعقد شود. این مدت حداکثر برای یک بار و برابر مدت پیش بینی شده در شرایط و اسناد مناقصه یا مزایده قابل تمدید است. بعد از عقد

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

قرارداد سپرده برنده دوم مسترد می شود.

ب - چنانچه برنده اول از انعقاد قرارداد امتناع نماید و یا ضمانت انجام تعهدات را ارائه ننماید، سپرده وی ضبط و قرارداد با برنده دوم منعقد می شود. چنانچه برنده اول پس از ابلاغ کتبی، در مهلتی که حداکثر هفت روز کاری برای طرف معامله داخلی و پانزده روز کاری برای طرف معامله مقیم خارج از کشور می باشد، حاضر به انجام معامله یا انعقاد قرارداد نشود و یا ضمانت انجام تعهدات را ارائه ننماید، سپرده وی به نفع سازمان ضبط و قرارداد با برنده دوم منعقد خواهد شد. مهلت های مذکور با توجه مستند و مدلل و تصویب مدیرعامل (و یا نماینده مجاز وی) می تواند تا دو برابر افزایش یابند. این نکته باید در شرایط و اسناد مناقصه یا مزایده درج شود.

تبصره ۱- در صورتی که برنده دوم مناقصه یا مزایده نیز در مدت مقرر پس از اعلام سازمان حاضر به انعقاد قرارداد نشود، سپرده او نیز به نفع سازمان ضبط و مناقصه یا مزایده تجدید خواهد شد. این نکته باید در شرایط و اسناد مناقصه یا مزایده درج شود.

تبصره ۲- در مواردی که پس از انعقاد قرارداد، طرف معامله از انجام تعهد خودداری نماید، چنانچه انجام معامله با آن قیمت و شرایط با برنده دوم مناقصه یا مزایده ممکن باشد، با تشخیص مدیرعامل و تأیید هیئت عامل، سازمان می تواند بدون تجدید مناقصه یا مزایده معامله را با وی انجام دهد، در غیر این صورت سازمان می تواند با همان شرایط و قیمت، معامله را به ترتیب به نفرات واجد شرایط بعدی واگذار نماید. در صورتی که انجام مورد معامله با آن قیمت و شرایط میسر نشود، مناقصه یا مزایده تجدید خواهد شد.

فصل هفتم - ترتیب تحویل کالا، خدمت یا حقوق

ماده ۳۳- تحویل مورد معامله بشرح زیر انجام می شود:

الف- در مورد معاملات کوچک، تحویل مورد معامله با رسید انبار و مسئولیت انباردار یا تحویل گیرنده حسب مورد. گواهی تطبیق مشخصات با نمونه و مقدار کالا، خدمت یا حقوق بر عهده انباردار یا تحویل گیرنده می باشد.

ب - در مورد معاملات متوسط، تحویل مورد معامله با گواهی و مسئولیت انباردار و یا نماینده واحد تحویل گیرنده کالا، خدمت یا حقوق و رئیس واحد متقاضی و یا نماینده وی.

ج - در مورد معاملات بزرگ، تحویل مورد معامله با گواهی و مسئولیت کمیسیون تحویل خواهد بود.

تبصره ۱- تحویل مورد معامله در موارد مندرج در بندهای "ب" و "ج" این ماده با تنظیم صورت مجلس انجام می شود که در آن به صراحت درج می شود: "کالا، خدمت یا حقوق مورد معامله یا کار انجام شده طبق نمونه یا مشخصات مندرج در شرایط و اسناد مناقصه یا مزایده (قرارداد) می باشد". همچنین در زیر صورت مجلس مقدار و مشخصات کالا، خدمت یا حقوق یا کار و همچنین نام و سمت مسئولان مربوط و در خصوص معاملات بزرگ امضای طرف معامله یا نماینده آنان (در صورتی که در محل حضور داشته باشند) درج می شود.

تبصره ۲- کالاهایی که تحویل انباردار می شوند، انباردار ضمن امضای صورت مجلس یا گواهی (حسب مورد)، بلافاصله قبض رسید انبار صادر خواهد کرد. در مواردی که کالا در خارج از انبار تحویل می شود و به انبار

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

وارد نمی شود با در نظر گرفتن مفاد این ماده و تبصره های آن حسب مورد اقدام و تحویل گیرنده کالا به جای انباردار تکالیف مربوط را انجام خواهد داد و رسید یا صورتمجلس مربوط حسب مورد مبنای صدور قبض رسید انبار و حواله انبار قرار می گیرد.

تبصره ۳- کمیسیون تحویل، هنگام تحویل کالا، خدمت یا حقوق موظف است گزارش و تذکرات کتبی را که از طریق نظارت کنندگان مسئول، حین انجام کار یا ساخت کالا، خدمت یا حقوق، داده شده است در نظر بگیرد.

تبصره ۴- در صورت وجود اختلاف نظر بین اعضای کمیسیون تحویل در معاملات بزرگ و مسئولان تحویل در معاملات متوسط نسبت به نوع و مشخصات کالا، خدمت یا حقوق مورد تحویل و سایر موارد مربوط، هریک از اعضای کمیسیون و مسئولان تحویل (حسب مورد) نظر خود را در صورت مجلس درج می نمایند و امر تحویل انجام نمی گیرد، متعاقباً ترتیب انجام تحویل مورد معامله از طرف مدیرعامل حسب مورد تعیین خواهد شد.

تبصره ۵- در صورت لزوم مدیرعامل می تواند از نظر کارشناس و مهندس مشاور یا مؤسسه بازرسی فنی که به نمایندگی از طرف سازمان برگزیده شده است در اعلام تطبیق مشخصات کالا، خدمت یا حقوق با نمونه یا مشخصات مندرج در اسناد استفاده نماید.

تبصره ۶- چنانچه در کالا، خدمت یا حقوق تحویلی عیب و نقص مشاهده شود که رفع آن مستلزم صرف وقت و منابع مالی باشد در صورت نیاز فوری واحد درخواست کننده و قبول کالا، خدمت یا حقوق ناقص یا معیوب، کمیسیون تحویل می تواند رأساً (یا در صورت لزوم با کسب نظر کارشناس) میزان خسارت و تفاوت قیمت را تعیین و نسبت به تحویل کالا، خدمت یا حقوق اقدام نماید. مراتب مندرج در این تبصره باید در شرایط و اسناد مناقصه (مزایده) و قرارداد درج شود.

فصل هشتم- سایر مقررات

ماده ۳۴- ارسال مکاتبات و اسناد مرتبط با معاملات موضوع این آیین نامه در صورتی معتبر است که فرستادن آن جز در موارد تغییر نشانی یا محل، قابل تصدیق باشد، مانند پست سفارشی، تلگرام، تلکس و نظایر آن.
ماده ۳۵- نحوه رسیدگی به شکایات به شرح زیر می باشد:

الف - چنانچه هریک از مناقصه گران (مزایده گران) نسبت به اجرا نشدن موادی از این آیین نامه اعتراض داشته باشد، می تواند به مدیرعامل سازمان شکایت کند.

ب - مدیرعامل سازمان مکلف است در مهلت پانزده روز کاری از تاریخ دریافت شکایت، رسیدگی های لازم را به عمل آورده و در صورت وارد دانستن اعتراض، مطابق مقررات مربوط موضوع را به کمیسیون مناقصه (مزایده) ارائه تا نسبت به تأیید تصمیم اولیه کمیسیون یا تجدید و یا لغو مناقصه (مزایده) اقدام نماید و در صورتی که شکایت را وارد تشخیص ندهد، جوابیه لازم را به منظور ارائه به شاکی ظرف مهلت تعیین شده به مدیرعامل سازمان اعلام کند.

ماده ۳۶- اشخاصی (حقوقی و حقیقی) که به تشخیص هیئت عامل و یا اعلام مراجع رسمی در ایفای

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

تعهدات خود تعلل ورزیده و یا کالا، خدمت یا حقوق موضوع معامله را به نحو مطلوب تهیه، تدارک، انجام و یا تحویل ننمایند، ضمن اقدام قانونی برای استیفای حقوق سازمان تا اطلاع ثانوی در فهرست سیاه قرار می گیرند و از شرکت در مناقصه ها، مزایده ها و معاملات سازمان محروم می شوند.

ماده ۳۷- به منظور تسهیل در انجام معاملات و گسترش رقابت و تحصیل صرفه و صلاح سازمان و همچنین ایجاد شفافیت در معاملات، اطلاعات کلیه معاملات متوسط و بزرگ سازمان باید در مراحل مختلف آن، شامل نحوه انجام معامله، چگونگی و نتایج بررسی پیشنهاددهندگان و پیشنهادها، انتخاب طرف معامله و ترتیب انجام معامله در شبکه اطلاع رسانی معاملات راهداری منتشر شود.

تبصره ۱- سازمان موظف است اطلاعات و اسناد زیر را در مورد معاملات سازمان ثبت و نگهداری کند:
۱- درخواست انجام معامله و تأییدیه مدیرعامل (و یا نمایندگان مجاز وی) برای انجام اقدامات لازم در این خصوص.

۲- فراخوان.

۳- نام و مشخصات اعضای کمیسیون، پیشنهاددهندگان و حاضران در جلسات.

۴- خلاصه اسناد.

۵- روش و مراحل ارزیابی کیفی پیشنهاددهندگان و نتایج ارزیابی آنها.

۶- صورتجلسات و نتایج ارزیابی ها.

۷- نام، مشخصات و نحوه انتخاب برنده یا برندگان.

تبصره ۲- اطلاعات و اسناد و مدارک مربوط به انجام مراحل هر یک از معاملات سازمان اعم از مناقصه (مزایده)، عدم الزام و ترک آنها، به نحوی نگهداری شود تا امکان دسترسی، مشاهده و نظارت در هر زمان به سهولت برای بازرس سازمان فراهم باشد.

تبصره ۳- اطلاعات کلیه معاملات سازمان اعم از مناقصه (مزایده)، عدم الزام و ترک آنها، جز آن دسته از معاملاتی که به تشخیص هیئت وزیران باید مستور بماند، باید از طریق شبکه اطلاع رسانی معاملات راهداری و علاوه درخصوص مناقصات از طریق شبکه ملی اطلاع رسانی مناقصات در اختیار عموم قرار گیرد. در مواردی که انتشار بلافاصله این اطلاعات به صرفه و صلاح سازمان نباشد، انتشار اطلاعات برای مدت زمان معین به تعویق خواهد افتاد. تأخیر در انتشار و مدت آن باید قبلاً به تصویب هیئت عامل سازمان برسد.

ماده ۳۸- کلیه آیین نامه ها و دستورالعمل های مغایر از تاریخ ابلاغ این آیین نامه منسوخ می باشد.

تبصره ۱- هیئت عامل سازمان می تواند در صورت صلاحدید و در موارد مسکوت در این آیین نامه، دستورالعمل های نظام فنی و اجرایی کشور و یا دیگر مصوبات هیئت وزیران در مورد طرح های تملک دارایی های سرمایه ای از محل منابع عمومی را حسب مورد در خصوص منابع داخلی سازمان نیز مورد استفاده قرار دهد و مراتب به مجمع عمومی منعکس شود.

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

تبصره ۲- در مورد طرحهای تملک داراییهای سرمایه ای که محل تأمین اعتبار آنها منابع عمومی می باشد سازمان باید آیین نامه معاملات دولتی و نظام فنی - اجرایی و آیین نامه مربوط که با قانون برگزاری مناقصات مغایر نمی باشد نیز را مراعات نماید.

ماده ۳۹- هیئت عامل سازمان موظف است پیشنهادهای اصلاحی درخصوص این آیین نامه را هر ساله به مجمع عمومی سازمان ارائه نماید. اصلاح این آیین نامه منوط به تصویب هیئت وزیران خواهد بود. مواردی که در این آیین نامه از قانون برگزاری مناقصات و قانون محاسبات عمومی کشور اقتباس شده است صرفاً در چارچوب قوانین مذکور و اصلاحات بعدی توسط مجلس شورای اسلامی قابل اصلاح است.

این تصویب نامه در تاریخ ۱۳۸۷/۳/۱۳ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

پرویز داودی

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور، معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، اداره کل حقوقی، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

ف - شبکه اطلاع رسانی: وب سایت اینترنتی با نام شبکه اطلاع رسانی الکترونیکی معاملات سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای که در این آیین نامه به طور اختصار "شبکه اطلاع رسانی معاملات راهداری" نامیده و توسط سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای ایجاد می‌شود.

فصل دوم - طبقه بندی معاملات

ماده ۳ - معاملات از نظر نصاب (قیمت معامله) به سه دسته تقسیم می‌شوند:

۱- معاملات کوچک، معاملاتی که مبلغ آن کمتر از بیست و نه میلیون و سیصد و چهل هزار (۲۹,۳۴۰,۰۰۰) ریال باشد. این نصاب بر مبنای قیمت ثابت ۱۳۸۶ می‌باشد و براساس رویه تبصره (۱) ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات - مصوب ۱۳۸۳ - و اصلاحیه‌های بعدی تعدیل و جایگزین می‌شود.

۲ - معاملات متوسط، معاملاتی که مبلغ مورد معامله بیش از سقف مبلغ معاملات کوچک بوده و از ده برابر سقف مبلغ معاملات کوچک تجاوز ننماید.

۳ - معاملات بزرگ، معاملاتی که مبلغ برآورد اولیه آنها بیش از ده برابر سقف مبلغ معاملات کوچک باشد.

تبصره ۱- مبنای نصاب در خرید، برای معاملات کوچک و متوسط مبلغ مورد معامله و در معاملات بزرگ، مبلغ برآوردی می‌باشد. مبلغ برآوردی به تشخیص مدیرعامل (و یا نماینده مجاز وی) توسط مشاور طرح و یا کارشناس منتخب هیئت عامل تعیین می‌شود.

تبصره ۲- مبنای نصاب در فروش، مبلغ برآوردی است که به تشخیص مدیرعامل (و یا نماینده مجاز وی) توسط مشاور طرح و یا کارشناس ارزیاب (کارشناس منتخب هیئت عامل و یا کارشناس رسمی دادگستری) تعیین خواهد شد.

تبصره ۳- مبلغ یا برآورد معاملات مشمول هر یک از نصاب‌های یادشده نباید با تفکیک اقلامی که به‌طور متعارف یک مجموعه واحد تلقی می‌شوند، به نصاب پایین‌تر تبدیل شود.

ماده ۴ - انواع مناقصه (مزایده) به شرح زیر طبقه بندی می‌شوند:

الف - مناقصه (مزایده) از نظر مراحل بررسی به انواع زیر طبقه بندی می‌شوند:

۱- یک مرحله‌ای: فرآیندی است که به تشخیص مدیرعامل (و یا نماینده مجاز وی) نیاز به ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها نباشد. در این فرآیند پاکت‌های پیشنهاد مناقصه‌گران (مزایده‌گران) در یک جلسه گشوده و در همان جلسه برنده تعیین می‌شود.

۲- دو مرحله‌ای: فرآیندی است که به تشخیص مدیرعامل (و یا نماینده مجاز وی) بررسی فنی بازرگانی پیشنهادها لازم باشد. در این فرآیند کارگروه فنی بازرگانی تشکیل و پیشنهادها را ارزیابی و نتایج ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها را به کمیسیون مناقصه (مزایده) گزارش می‌کند تا بر اساس مفاد این آیین نامه برنده مناقصه (مزایده) تعیین شود.

ب - مناقصه (مزایده) از نظر روش دعوت مناقصه‌گران (مزایده‌گران) به انواع زیر طبقه بندی می‌شوند:

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

۱- مناقصه (مزایده) عمومی: فرآیندی است که از طریق آگهی عمومی از مناقصه گران (مزایده گران) دعوت به عمل می آید.

۲- مناقصه (مزایده) محدود: فرآیندی است که در آن بر اساس مفاد ماده (۱۵) و با رعایت ماده (۱۳) این آیین نامه، در وهله نخست مناقصه گران (مزایده گران) واجد صلاحیت فراخوان می شوند، سپس برای واجدان اولویت (فهرست کوتاه) دعوت نامه شرکت در مناقصه (مزایده) ارسال می شود.

فصل سوم- سازماندهی

ماده ۵- کمیسیون مناقصه (مزایده) به شرح زیر سازماندهی می شود:

الف- هریک از کمیسیون های مناقصه (مزایده) در مرکز سازمان و حسب ضرورت در استان متشکل از سه نفر عضو می باشد که توسط هیئت عامل از میان مدیران و یا کارشناسان خبره، متعهد و مطلع انتخاب می شوند. هیئت عامل می تواند بیش از یک کمیسیون تشکیل دهد، همچون کمیسیون های مجزا برای انجام فرآیند مناقصه و مزایده و یا کمیسیون های متفاوت برای سطوح معاملات (موضوع مواد (۳) و (۴) فوق) یا کمیسیون معاملاتی که از نظر تخصصی پیچیده می باشد. در این صورت هیئت عامل باید محدوده فعالیت هریک را مشخص و به مدیرعامل و همچنین کمیسیون ها ابلاغ نماید.

تبصره ۱- هیئت عامل نمی تواند اختیارات خود را در انجام این بند به مدیرعامل تفویض نماید.

تبصره ۲- انتخاب حداکثر دو نفر از اعضای هیئت عامل به عنوان عضو کمیسیون مناقصه (مزایده) بلامانع است.

تبصره ۳- با تغییر اعضای هیئت عامل سازمان، احکام اعضای کمیسیون های مناقصه (مزایده) باید تنفیذ و یا اعضای کمیسیون ها انتخاب شوند. تا زمانی که عضویت اعضای کمیسیون ها به شرح فوق تنفیذ و یا اعضای جدید انتخاب نشده باشند، اعضای کمیسیون ها در مسئولیت خود باقی خواهند بود.

تبصره ۴- در صورت فوت یا سلب شرایط (به تشخیص هیئت عامل) از یک یا چند نفر از اعضای کمیسیون های مناقصه (مزایده)، هیئت عامل باید نسبت به انتخاب عضو یا اعضای جایگزین برای کمیسیون اقدام و در سایر موارد نظیر استعفا، هیئت عامل باید اعضای کمیسیون را با رعایت بند "الف" انتخاب نماید.

ب- کمیسیون با حضور هر سه نفر اعضای مزبور رسمیت دارد و تصمیمات آن به اکثریت آرا اتخاذ خواهد شد.

تبصره ۱- کمیسیون مناقصه (مزایده) می تواند حسب مورد از کارشناسان و متخصصان فنی، مالی، حقوقی و اداری سازمان (و یا سایر صاحب نظران که هیچگونه منافعی در موضوع معامله ندارند) برای حضور در جلسات کمیسیون و برای اظهار نظر (بدون حق رأی) دعوت نماید.

تبصره ۲- رؤسای هر یک از واحدها یا نمایندگان مختار آنها چنانچه عضو کمیسیون نباشند، می توانند در مورد معاملات مربوط به واحد خود در کمیسیون مناقصه (مزایده) حضور یافته و توضیحات لازم را ارائه دهند.

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

همچنین کمیسیون مناقصه (مزایده) می تواند از هر یک از رؤسا تقاضا نمایند تا در جلسه شرکت نموده و نظر خود را (بدون حق رأی) اظهار نمایند.

ماده ۶ - موارد زیر از وظایف کمیسیون مناقصه (مزایده) است:

- الف - تأیید کفایت اسناد مناقصه (مزایده) برای انتشار آگهی و یا ارسال دعوتنامه.
- ب - تشکیل جلسات کمیسیون مناقصه (مزایده) در موعد مقرر در فراخوان.
- ج - بررسی پیشنهادهای از نظر کامل بودن مدارک و امضای آنها و نیز خوانا بودن و غیرمشرط بودن پیشنهادهای قیمت (ارزیابی شکلی).
- د - ارزیابی پیشنهادهای و تعیین پیشنهادهای قابل قبول طبق شرایط و اسناد مناقصه (مزایده).
- ه - ارجاع ارزیابی کیفی پیشنهاددهندگان (در صورت لزوم) و بررسی فنی بازرگانی پیشنهادهای به کارگروه فنی بازرگانی در فرآیند دو مرحله ای.

و - تعیین برندگان اول و دوم طبق شرایط این آیین نامه.

ز - تنظیم و امضای صورتجلسات کمیسیون مناقصه (مزایده).

ح - تصمیم گیری درباره تجدید یا لغو مناقصه (مزایده) طبق شرایط این آیین نامه.

فصل چهارم - برگزاری مناقصه (مزایده)

ماده ۷ - فرآیند برگزاری مناقصه (مزایده) به ترتیب شامل مراحل زیر است:

- الف - تأمین منابع مالی لازم برای انجام موضوع مناقصه و نحوه مصرف منابع حاصل از انجام موضوع مزایده.
- ب - تعیین نوع مناقصه (مزایده) در معاملات بزرگ (یک مرحله ای یا دو مرحله ای، عمومی یا محدود).
- ج - تهیه اسناد مناقصه (مزایده).
- د - ارزیابی کیفی مناقصه گران (مزایده گران) در صورت لزوم.
- ه - فراخوان مناقصه (مزایده).
- و - ارزیابی پیشنهادهای.
- ز - تعیین برنده مناقصه (مزایده).
- ح - انعقاد قرارداد.

ماده ۸ - نحوه تأمین منابع مالی به شرح زیر می باشد:

- الف - انجام معامله به هر طریق، مشروط بر آن است که سازمان به نحو مقتضی نسبت به پیش بینی منابع مالی معامله در مدت قرارداد اطمینان حاصل و مراتب در اسناد مرتبط قید شده باشد.
- تبصره - در خصوص معاملاتی که دوره انجام آن بیش از مدت یک سال و مبلغ آن نیز بیش از دویست برابر نصاب معاملات کوچک باشد، قبل از انجام معامله باید اعتبار مورد نیاز سال جاری و برآورد سالهای آینده با تصویب هیئت عامل در پیوستهای بودجه سالیانه سازمان درج و به تأیید مجمع عمومی برسد.

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

ب - نحوه ضمان تأخیر تعهدات برای انجام معامله باید توسط سازمان به صراحت در شرایط و اسناد مناقصه (مزایده) قید و تعهد شود.

ماده ۹ - مناقصه به یکی از طرق زیر انجام می شود:

الف - در مورد معاملات کوچک: کارپرداز یا مأمور خرید باید با توجه به کم و کیف موضوع معامله (کالا، خدمت یا حقوق) در ارتباط با بهای آن تحقیق نماید و با رعایت صرفه و صلاح سازمان و اخذ صورتحساب مشخص و به تشخیص و مسئولیت خود، معامله را با تأمین کیفیت به کمترین بهای ممکن انجام دهد. سند هزینه باید توسط مأمور خرید با درج نام و نام خانوادگی و سمت و تاریخ و ذکر اینکه "معامله به کمترین بهای ممکن انجام شده است"، امضا شود.

ب - در مورد معاملات متوسط: کارپرداز یا مأمور خرید باید با توجه به کم و کیف موضوع معامله (کالا، خدمت یا حقوق) درباره بهای آن تحقیق نماید و با رعایت صرفه و صلاح سازمان و با اخذ حداقل سه فقره استعلام کتبی، با تأمین کیفیت مورد نظر، چنانچه بهای به دست آمده مورد تأیید مسئول واحد تدارکات یا مقام مسئول هم تراز وی باشد، معامله را با عقد قرارداد و با اخذ صورتحساب انجام دهد. چنانچه اخذ سه فقره استعلام کتبی ممکن نباشد، با تأیید مسئول تدارکات یا مقام مسئول هم تراز وی، به تعداد موجود کفایت می شود.

تبصره ۱- در خرید چنانچه درخواست کننده تأیید نمونه را به طور کتبی ضروری اعلام نماید، قبل از انجام خرید، باید نمونه به تأیید درخواست کننده برسد.

تبصره ۲- مأموران و سایر مسئولان مذکور در این ماده با توجه به مدتی که فروشندگان کالا، خدمت یا حقوق در برگ استعلام بها برای اعتبار بهای پیشنهاد شده ذکر کرده اند، باید طوری اقدام کنند که به علت انقضای مدت، خسارتی متوجه سازمان نشود.

تبصره ۳- چنانچه مسئولیت واحد تدارکات بر عهده کارپرداز واحد باشد، امضای نامبرده به منزله امضای مسئول واحد تدارکات است. در صورتی که سازمان فاقد کارپرداز باشد، می توان وظایف مندرج در این آیین نامه را به متصدیان پستهای مشابه سازمانی و یا به مأمور خرید محول نمود. در اینگونه موارد معاملات با تأیید مقام مسؤول واحد مربوط انجام خواهد شد.

ج - در معاملات بزرگ به یکی از روش های زیر عمل می شود:

۱- برگزاری مناقصه عمومی از طریق انتشار فراخوان در روزنامه های کثیرالانتشار.

۲- برگزاری مناقصه محدود.

ماده ۱۰- مزایده به یکی از طرق زیر انجام می شود:

الف - در مورد معاملات کوچک و متوسط: بهای پایه مورد معامله از طرف کارشناس منتخب هیئت عامل ارزیابی و فروش از طریق حراج صورت می پذیرد. فراخوان حراج باید از طریق شبکه اطلاع رسانی معاملات راهداری منتشر شود. همچنین به اقتضای اهمیت معامله و به تشخیص مدیرعامل از دو تا سه نوبت از طریق درج خلاصه

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

فراخوان حراج در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار کشوری یا استان مربوط (با ذکر چگونگی دسترسی به جزئیات اطلاعات مربوط در شبکه اطلاع رسانی مذکور) یا طرق دیگر (به نحوی که خریداران بتوانند با ملاحظه مشخصات مورد معامله در حراج شرکت نمایند) منتشر شود.

تبصره ۱- در فراخوان باید درج شود که در مقابل فروش، وجه آن به طور نقدی دریافت و هرگونه مالیات، عوارض و نظایر آن طبق قوانین و مقررات به عهده خریدار است.

تبصره ۲- حراج از بهای ارزیابی شده شروع و به خریداری که بالاترین بها را پیشنهاد کند، واگذار می شود و چنانچه داوطلب خرید به حداقل قیمت (قیمت ارزیابی شده) پیدا نشود، حراج تجدید و در صورت لزوم مورد معامله دوباره ارزیابی می شود.

تبصره ۳- سازمان می تواند در خصوص معاملات موضوع بند "الف" ماده (۱۰)، از فرآیند انجام معاملات بزرگ (مزایده کتبی) استفاده نماید.

ب - در معاملات بزرگ قیمت پایه کارشناسی به تشخیص مدیرعامل (و یا نماینده مجاز وی) توسط مشاور طرح و یا کارشناس ارزیاب (با اکثریت آرای هیئت کارشناسی متشکل از سه نفر به انتخاب هیئت عامل و یا کارشناس رسمی دادگستری) تعیین و به یکی از روش های زیر عمل می شود:

۱- برگزاری مزایده عمومی از طریق انتشار فراخوان در روزنامه کثیرالانتشار.

۲- برگزاری مزایده محدود.

تبصره- فروش اموال غیرمنقول سازمان (به استثنای اموال مستثنی شده در ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶- که فروش آنها ممنوع می باشد)، با پیشنهاد هیئت عامل و تصویب مجمع عمومی مجاز می باشد. چنانچه روش انجام معامله در تصویب نامه مجمع عمومی مشخص نشده باشد، براساس مفاد این آیین نامه عمل خواهد شد.

ماده ۱۱- ارزیابی کیفی به شرح زیر انجام می گیرد:

الف - در ارزیابی کیفی مناقصه گران باید موارد زیر لحاظ شود:

۱- تضمین کیفیت خدمات و محصولات.

۲- داشتن تجربه و دانش در زمینه مورد نظر.

۳- حسن سابقه.

۴- داشتن پروانه کار یا گواهی نامه های صلاحیت، در صورت لزوم.

۵- توان مالی متقاضی برای انجام موضوع معامله، در صورت لزوم.

تبصره ۱- مواردی که برای ارزیابی کیفی مناقصه گران پیش بینی شده است، در صورتی که با عمل مزایده

مورد نظر منطبق باشد، باید لحاظ شود.

ب - مراحل ارزیابی کیفی مناقصه گران (مزایده گران) به شرح زیر است:

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

- ۱- تعیین معیارهای ارزیابی و اهمیت نسبی معیارها.
- تبصره ۲- معیارهای ارزیابی متناسب با موضوع معامله تعیین خواهد شد. این معیارها شامل مواردی همچون سابقه اجرایی و تجربه انجام کارهای مشابه یا در دست اقدام، حسن سابقه و رضایت در کارهای قبلی، خلاقیتها و نوآوری در کارهای مشابه، داشتن تجهیزات و ماشین آلات و لوازم کار آماده به کار و یا در دسترس، مدیریت کارآمد و سیستم مدیریتی مناسب و نظام کیفی انجام کار، کفایت کادر فنی و عناصر کلیدی از نظر دانش و تجربه، میزان سرمایه و توان مالی و پشتیبانی، ترجیحاً بومی بودن پیمانکار و داشتن تجربه در محل اجرای پروژه (امکانات ارائه خدمات پس از فروش در مورد تجهیزات، نرم افزار و موارد مشابه) و همچنین ظرفیت اجرایی (باتوجه به سایر کارهای در دست انجام و با توجه به برآورد مقداری و ریالی کالا، خدمت یا حقوق) خواهد بود.
- ۲- تعیین شاخصهای اندازه گیری و روش ارزیابی.
- تبصره ۳- روش ارزیابی کیفی پیشنهاددهندگان و عوامل مؤثر در این ارزیابی (شامل معیارهای ارزیابی، شاخصهای اندازه گیری و دامنه امتیاز و مبانی تعیین آن برای هریک از معیارها، اهمیت نسبی معیارها و همچنین حد نصاب امتیاز قابل قبول) و زمان مورد نیاز برای بررسی و تمدید آن باید در اسناد مناقصه (مزایده) درج شود.
- ۳- تهیه اسناد ارزیابی.
- ۴- انتشار فراخوان برای دعوت به ارزیابی کیفی مناقصه گران (مزایده گران).
- ۵- دریافت، تکمیل و ارسال اسناد ارزیابی از سوی متقاضیان.
- تبصره ۴- در صورت وجود فهرست واجدان صلاحیت در موضوع معامله که توسط معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، وزارت راه و ترابری و یا سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای منتشر شده و بیش از دو سال از تاریخ تهیه و یا تجدید آن نگذشته باشد، صرفاً تقاضای اشخاصی که در فهرست مزبور قرار دارند، رسیدگی خواهد شد.
- ۶- ارزیابی اسناد دریافت شده و تعیین امتیاز هریک از مناقصه گران (مزایده گران) و رتبه بندی آنها.
- ۷- تهیه اسامی مناقصه گران (مزایده گران) واجد صلاحیت، امتیازات و رتبه آنها (تهیه فهرست کوتاه)
- ۸- مستندسازی ارزیابی کیفی مناقصه گران (مزایده گران).
- تبصره ۵- ارزیابی کیفی مناقصه گران (مزایده گران)، شاخص های اندازه گیری و روش ارزیابی براساس دستورالعمل هایی خواهد بود که توسط هیئت عامل سازمان و با رعایت مقررات مربوط (از جمله مصوبات هیئت وزیران درخصوص بند "ج" ماده "۱۲" قانون برگزاری مناقصات) تهیه و به تصویب وزیر راه و ترابری می رسد.
- ماده ۱۲- انتخاب و ارجاع کار به مهندسان مشاور طرحهای صنعت راهداری و حمل و نقل جاده ای، محققان و شرکتهای خدمات مدیریت صنعت راهداری و حمل و نقل جاده ای (مشمول بر مطالعه، طراحی و یا مدیریت بر طرح و اجرا و نظارت و یا هر نوع خدمات مشاوره ای و کارشناسی) براساس دستورالعمل های اجرایی مصوب وزیر راه و ترابری که با رعایت بند "هـ" ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات (موضوع تصویب نامه شماره

تصویب نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

۸۴۱۷۸/ت/۳۴۱۶۲ هـ (مورخ ۱۳۸۵/۷/۱۶) تهیه شده است، در این خصوص خواهد بود. استفاده از آیین نامه ها و دستورالعمل های موجود تا مدت یک سال بلامانع می باشد.

تبصره- در مواردی که حق الزحمه مهندسان مشاور، محققان و شرکتهای خدمات مدیریت صنعت راهداری و حمل و نقل جاده ای که از محل منابع داخلی سازمان تأمین ولی از طریق رقابت (که چگونگی آن در دستورالعمل های فوق الذکر مشخص می شود) تعیین نمی شود، میزان حق الزحمه به پیشنهاد مدیرعامل و تصویب هیئت عامل خواهد بود و چنانچه مبلغ حق الزحمه بیش از بیست و پنج برابر نصاب معاملات کوچک باشد، مراتب باید به تأیید رئیس مجمع عمومی سازمان برسد.

ماده ۱۳ - فراخوان مناقصه (مزایده) به شرح زیر انجام می گیرد:

الف - مفاد فراخوان حداقل باید شامل شرایط و نکات زیر باشد:

۱- نام سازمان و نشانی سازمان برای ارسال و یا ارائه مدارک و نظایر آن.

۲- نوع، کمیت و کیفیت کالا، خدمت یا حقوق.

۳- محل، زمان و مهلت دریافت اسناد، تحویل پیشنهادهای و گشایش آنها.

۴- در فراخوان درج شود که "به پیشنهادهای فاقد امضا، مشروط، مخدوش و پیشنهادهایی که بعد از انقضای مدت مقرر در فراخوان واصل شود، مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد".

۵- مبلغ برآورد شده معامله و مبنای آن (در صورتی که تعیین آن میسر و اعلام آن به مصلحت باشد). در مواردی که فهرست بهای پایه وجود دارد، برآورد مربوط طبق فهرست یادشده تهیه می شود.

۶- نوع و مبلغ سپرده (تضمین شرکت در مناقصه (مزایده)) به صورت مقطوع.

تبصره- مبلغ مقطوع مذکور بر مبنای درصدهایی از میزان برآورد به شرح زیر از طرف سازمان محاسبه و در

اسناد مناقصه (مزایده) درج خواهد شد:

۱- برای معاملات ده برابر نصاب معاملات کوچک به نرخ ده درصد.

۲- برای معاملات تا بیست و پنج برابر نصاب معاملات کوچک نسبت به مازاد ده برابر نصاب معاملات کوچک به نرخ پنج درصد.

۳- برای معاملات از بیست و پنج برابر نصاب معاملات کوچک به بالا و نسبت به مازاد بیست و پنج برابر نصاب معاملات کوچک به نرخ سه درصد.

۴- در موارد خاص، میزان سپرده با نظر مدیرعامل تعیین و در فراخوان اعلام خواهد شد.

۷- در فراخوان درج شود که پیشنهاددهنده مکلف است معادل مبلغ سپرده، تضمین های معتبر مطابق مقررات تسلیم یا مبلغ مذکور را به حساب بانکی سازمان واریز و یا چک بانکی تضمینی در وجه سازمان تهیه و ضمیمه پیشنهاد به سازمان تسلیم نماید. به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپرده های مخدوش، سپرده های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.